

Beszámoló az NJSZT 2006. évi rendes közgyűléséről

Az Alapszabályban foglaltak értelmében 2006. május 4-én megtartotta idei rendes közgyűlését a Neumann János Számítógép-tudományi Társaság. A napirend:

1. Elnöki beszámoló
2. A Társaság 2005. évi közhasznú beszámolója
3. 2005. évi pénzügyi terv elfogadása
4. Egyebek
5. Szakmai program:

Dr. Bakonyi Péter, az NJSZT elnöke
„A konvergencia hatása az információs társadalom fejlődésére” címmel tartott előadást.

Elnöki beszámoló

Beszámolójában dr. Bakonyi Péter hazai és nemzetközi viszonylatban vázolta az információs társadalom jelenlegi helyzetét, hangsúlyozva a Neumann János Számítógép-tudományi Társaság szerepvállalását és feladatait. A lisszaboni célkitűzésekből kiindulva – amelyek szerint 2010-re az Európai Uniónak a világ legmeghatározóbb tudás alapú gazdaságává kell válnia –, a legfrissebb adatokra hivatkozva megállapította: noha a célokat, illetve az azokhoz vezető stratégiai lépéseket az EU-nak újra kell gondolnia, a célkitűzések továbbra is jó hajtóerőnek bizonyulnak. A fókuszba a legújabb EU-stratégia, az i2010 továbbra is az ICT-t, illetve a kutatás-fejlesztés támogatását állítja, amellyel az NJSZT a 3 I: az infrastruktúra – igény – ismeret hármásának jegyében végzett tevékenysége továbbra is teljes összhang-

ban áll – állapította meg az elnök.

A Társaság elmúlt időszakbeli, illetve jövőbeni feladatai, tevékenységei közül a következőket emelte ki:

– *Szerepvállalás az információs társadalom egészét érintő (kormányzati) feladatokban:* az NJSZT, együttműködve az IVSZ-szel, az INFÓRUM-mal és a VISZ-szel, aktívan részt vett a legújabb Nemzeti Fejlesztési Terv (NFT II) kidolgozásában, valamint véleményezte a Nemzeti Stratégia Referencia Keretet; ugyanígy részt vett a korábbi Magyar

Információs Társadalom Stratégia (MI-TS) megalkotásában is. A kormányzat számára továbbra is kiemelt program az informatikai írástudás társadalmasítása, amely azonban operatív programként az NFT I keretei között nem tudott elindulni – tájékoztatta a résztvevőket Társaságunk elnöke. Az NJSZT Intelligens Kártya Fóruma szintén jelentős kormányzati projektekben vett részt.

– *Kutatás-fejlesztés.* A Társaság részt vett, illetve részt vesz különféle nemzetközi pályázati együttműködésekben a Leonardo program keretében.

Tisztújító közgyűlés Ki az Ön jelöltje?

Mivel az NJSZT Elnökségének mandátuma lejár, szeptember 28-án Tisztújító közgyűlésen kell a tagságnak új elnökséget választania.

A jelenlegi elnökségből azonos funkcióra már csak *Benedek Balázs* alelnök választható újra, ezért várjuk tagtársaink új jelöléseit, rövid (legfeljebb 1 oldalas) írásos ajánlással.

A jelöléseket a Jelölőbizottság bármely tagjának elküldhetik, a következő címekre:

– **Havass Miklós** (a Jelölőbizottság elnöke):
havass@szamalk.hu

– **Juhász István:**
juhasz.istvan@inf.unideb.hu

– **Kerényi Kristóf:**
kristof@kerenyi.hu

Dr. Raffai Mária
raffaim@enternet.hu

– **Remzső Tibor:**
tibor.remzso@kurt.hu

A tartalomból

Közgyűlési beszámoló
1–2. oldal

Neumann-díj
3. oldal

Verseny futás
4–8. oldal

Szakmai Közösségeink
9. oldal

Digitális verseny Európában
10. oldal

- *NJSZT Újklub Szoftvertchnológiai Fórum.* A Társaság kiemelkedően fontos, rendszeres szakmai fóruma.
- *Ismeretterjesztés.* Ezen a téren az NJSZT legfontosabb feladata, hogy tevékeny részese maradjon az informatikai írástudás társadalmisításával kapcsolatos feladatoknak. Ennek érdekében működteti az ECDL-programot is, amely a közoktatásban is egyre fontosabb szerephez jut: az OM végzős diákok közül költségterítést nyújt mindazoknak, akik valamennyi vizsgát sikerrel teljesítik; aki pedig a kétszintű érettségi bármelyik szintjén jelesre vizsgázik, további vizsgák nélkül igényelheti az ECDL-bizonyítványt. A vizsgákat megkezdők száma megközelíti a negyedmilliót, bizonyítványt pedig eddig mintegy 12 ezren szereztek.
- *Szolgáltatások.* Az elmúlt évben is tovább erősödött az NJSZT szolgáltató jellege: új portál készült, a tagok számára a Társaság továbbra is előfizeti az IT Business szakmai hetilapot;
- *Tehetséggondozás.* Továbbra is kiemelt fontosságú, és nagyon szép eredményeket mutató terület: az NJSZT gondozza többek között a Nemes Tihamér Országos Középiskolai Informatikai Tanulmányi Versenyt, az Országos Logo versenyt, valamint felkészíti a diákokat a nemzetközi diákolimpiákra is. Szintén a tehetséggondozás jegyében, a Társaság rendszeres támogatója a BME 24 órás nemzetközi programozó-versenyének, illetve az ACM programozó-versenynek is, s díjjal jutalmazza a legtehetségesebb diákok OTDK munkáit is.
- *Résztétel a hazai és nemzetközi szakmai közéletben.* Rendszeres és eseti szakmai rendezvények házigazdái-ként, társrendezőiként, illetve résztvevőjeként az NJSZT aktív részese a hazai és nemzetközi szakmai közéletnek. Az elmúlt és következő időszak legfontosabb eseményei: ECDL vizsgaközpontok Országos Fóruma, Web-konferencia, Internet Fiesta, 24 órás Nemzetközi Programozó-verseny, országos diákversenye, IX. Országos Neumann Kongresszus stb.

– *Szakmai közösségek.* 19 aktív szakmai közösség tevékenysége szélesíti, illetve színesíti az NJSZT tevékenységének palettáját. Ezen közösségek vezetőivel a Mi Újságban interjúsorozatot teszünk közzé annak érdekében, hogy tevékenységük mind szélesebb körben megismerhetővé váljon. Kiváló szakmai munkát végez többek között a GIKOF, a GRÁF-GEO, az IKF, a KÉPAF, a Logó, a Magyar Fuzzy Társaság, valamint a Tehetséggondozási szakmai közösség.

– *Területi szervezetek.* A tagság 45%-a tartozik a Budapesten kívüli NJSZT-szervezetekhez. Ezek egyre nagyobb része végez aktív szakmai tevékenységet, amelyet az NJSZT anyagilag is jelentős mértékben támogat (csakúgy, mint a szakmai szervezetek munkáját).

– *Ifjúsági program.* A szakmai utánpótlás biztosítása érdekében a Társaság egyre nagyobb hangsúlyt fektet a fiatalok szakmai életbe való bevonására, tevékenységeik támogatására. Jelentős eredménynek számít, hogy a Komárom-Esztergom, majd Győr-Sopron megyében alakult junior tagozat után több hasonló kezdeményezés is folyamatban van. Ez a feladat a következő elnökség számára is kiemelten kezelendő örökség lesz.

– *Nemzetközi együttműködés.* Az NJSZT továbbra is aktív tagja több nemzetközi szervezetnek, ezek között

a CEPIS-nek, az IFIP-nek, az ECDL Alapítványnak és az EFMI-nek. Összegzésként Bakonyi Péter elismerését fejezte ki az elnökségnek, a Felügyelő bizottságnak, az ügyvezető igazgatónak és a titkárság munkatársainak az elmúlt időszakban végzett eredményes munkáért, amelyek eredményeképpen az 2006. szeptember 28-án megválasztandó új elnökség egy jelentős szakmai tekintéllyel rendelkező, gazdaságilag stabil szervezetet kap örökségül.

Inzelt Péter, a Felügyelő Bizottság elnöke a közgyűlés résztvevői előtt hivatalosan is megállapította: a Társaság közhasznú beszámolójában foglaltak a valóságnak, illetve a számviteli előírásoknak mindenben megfelelnek, a Társaság likviditása jó, a menedzsment kiválóan végzi a munkáját, ezért külön elismerés jár az ügyvezető igazgatónak, *Alföldi Istvánnak.*

A közgyűlés az alábbi határozatokat hozta

1/2006 sz. közgyűlési. határozat

A 2005. évi közhasznú beszámolót a Közgyűlés egyhangúlag elfogadta.

2/2006 közgyűlési. határozat

A 2006. évi pénzügyi tervet a Közgyűlés egyhangúlag elfogadta.

Egyebek

– A Társaság tisztújító közgyűlésére szeptember 28-án kerül sor. Az elnökség tagjai egy kivételével mandátumuk lejártá okán már nem választhatók újra. A Jelölőbizottság *Havass Miklós* elnökletével megkezdte munkáját. Tagok: *dr. Juhász István, Kerényi Kristóf, dr. Raffai Mária,* és *dr. Remsző Tibor.* (Felhívásunkat lásd az 1. oldalon.)

– A Társaság által adományozandó díjak ünnepélyes átadására 2006. június 27-én, Győrben, a IX. Országos Neumann Kongresszus nyitónapján kerül majd sor.

Neumann- díj

A számítástechnikai kultúra kialakításában, valamint a felsőoktatásban végzett több évtizedes oktatói és oktatáspolitikai

tevékenységének elismeréseképpen az NJSZT Neumann-díjjal tüntette ki prof. dr. Sima Dezsőt, a Budapesti Műszaki Főiskola Neumann János Informatikai Főiskolai Karának főigazgatóját, a Neumann János Számítógép-tudományi Társaság volt elnökét.

Az ünnepélyes díjátadásra 2006. május 18-án került sor az „Időutazás a számítástechnikától az informatikáig” című konferencián. A díjat dr. Bakonyi Péter, az NJSZT elnöke adta át.

Az elismeréshez őszintén gratulálunk és további sikereket kívánunk.

Dr. Sima Dezső a Budapesti Műszaki Egyetem Villamosmérnöki Karán megkezdett, majd a drezdai Technische Universität-en befejezett egyetemi tanulmányait követően napjainkig a felsőoktatásban tevékenykedik itthon és külföldön. Oktatói

munkásságának állomásai a Technische Universität Dresden, a londoni South Bank University, a Kandó Kálmán Műszaki Főiskola, illetve jogutódja, a Budapesti Műszaki Főiskola Neumann János Informatikai Főiskolai Kara.

Oktatási területei a számítógép architektúrák, számítástechnikai rendszerek, operációs rendszerek és az ezekkel rokon tantárgyak.

Dr. Sima Dezső magas színvonalú oktatói munkája mellett nagy hangsúlyt kap oktatás-szervezési tevékenysége. Az elmúlt két évtized alatt öt új szak kidolgozását, illetve korszerűsítését és megvalósítását vezette. Tudására és tapasztalataira igényt tartanak az országos irányelvek, koncepciók kidolgozásakor. Így részt vett a „Számítástechnikai oktatás”, az „Iskolai számítógép-program”, a „Műszaki informatika-szak képesítési követelményei”, valamint a „Felsőoktatási Informatikai Stratégia” kidolgozásában is.

Felkérésre az elmúlt öt évben 9 – pályázatok elbírálására felállított – bizottság munkájában vett részt, melyek közül kiemelkedők az OMFB pályázatok, a Programfinanszírozási pályázatok, valamint a Széchenyi Professzori Ösztöndíj pályázatok.

Dr. Sima Dezső fiatalon, 1972-ben szerezte meg a műszaki tudományok kandidátusa címet, s erre inspirálja tehetséges tanítványait is.

Témavezetőként egyetemi doktori, PhD, kandidátusi, habilitációs értekezések bírálójaként számos arra érdemes tehetséget indított el a tudományos pályán.

Egyik kezdeményezője és tevékeny résztvevője volt a hazai szakelnevezési rendszer konzisztenssége tételének, az utóbbi időben pedig – a MAB megbízásából is – tevékenyen bekapcsolódott a hazai felsőoktatási rendszer, „Bolognai folyamat”-nak megfelelő korszerűsítésének előkészítésébe. Ehhez széles körű nemzetközi szakmai tapasztalata, ismerete ad alapot.

Vendég előadóként, szakmai konferenciák résztvevőjeként, számos szakmai és tudományos egyesület tagjaként illetve vezetőjeként ismerője és tudója az új gondolatoknak, az új irányoknak.

Dr. Sima Dezső az MTA Informatikai Bizottsága tagjaként, a MAB alelnökeként, és a Főiskolai Főigazgatói Konferencia Bologna Bizottság elnökeként egyaránt fáradhatatlanul tevékenykedik a magyar felsőoktatásért. A Neumann János Számítógép-tudományi Társaságnak 1972 óta tagja, 1994–2000 között elnöke: mind e minőségében, mind pedig konkrét szakmai tevékenységében az informatika nemzetközileg ismert és elismert személyisége.

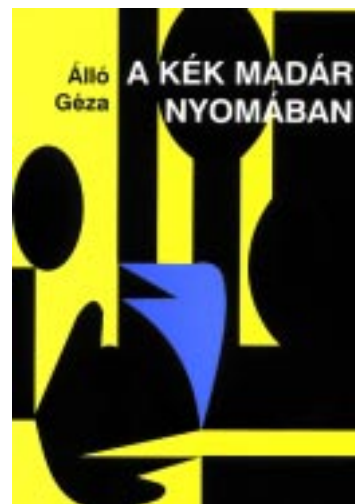
Dr. Sima Dezső oktatói, pedagógiai, szakmai-tudományos munkássága, a felsőoktatás folyamatos korszerűsítése érdekében végzett több évtizedes tevékenysége elismeréseként az NJSZT 1989-ben Tarján-émlékéremmel jutalmazta, 2005. március 15. alkalmából pedig az IHM minisztere részesítette a Magyar Köztársasági Érdemrend Lovagkeresztje kitüntetésben.

Könyvajánló

Régi tagtársunk új utakat bejártó gondolatait ajánljuk most Olvasóink figyelmébe.

Az élet célja a boldogság. De hogyan érhetjük el? Erről szól dr. Álló Géza: *A kék madár nyomában* című könyve. A szerző

mindenekelőtt elengedhetetlen feltételnek tartja, hogy eldöntsük, az idealista vagy a materialista alapelveket fogadjuk-e el. A könyv első részében a két felfogás érveit ütközteti a három alapkérdéssel kapcsolatban, vagyis hogy honnan van a világ, az élet és a tudat. A könyv alcíme: tetralógus végső kérdésekről. Mivel agyunk véges, a mindenség pedig – akár szelleminek, akár anyagnak hisszük – végtelen, ezekre a kérdésekre nincsenek végső, azaz végleges válaszok. Aki boldog akar lenni, magának kell eldöntenie, hogy melyik válaszokat fogadja el. E keresésben szeretne segíteni a könyv.

Verseny futás

Nemes Tihamér OKSZTV

A versenyen részt vevő diákok száma az első fordulóban 2817, a másodikban 211, a harmadik fordulóban pedig 90 volt, összesen 291 iskolából.

A verseny második, regionális fordulójának lebonyolítására 32 Regionális Versenybizottságot hoztunk létre, köz-, illetve felsőoktatási intézményekben. Az Országos Versenybizottság velük együttműködve bonyolította le a versenyt.

A program szakmai értékelése

A Nemes Tihamér OKSZTV 1985 óta létezik. A versenyen részt vevő iskolák döntő többsége középiskola, a versenyzők 80 százaléka 9–12. osztályos tanuló. (A maradék 20 százalék jelentős része is 6-, illetve 8-osztályos gimnáziumba jár.) Emiatt az alábbiak elsősorban a középiskolai informatika oktatást, tehetséggondozást minősítik.

Magyarországon a középiskolák száma 1000 feletti, ezeknek mintegy 25%-a vesz részt rendszeresen a Nemes Tihamér versenyen, ami jelentős szám a tanulmányi versenyek körében. A résztvevő iskolák száma hosszú időn át 300–400 között változott:

A lényegében stabil versenyzőkör igen nagy területi egyenetlenségeket takar.

a 2005/2006-os tanév országos informatikai diákversenyeiről

Tények, eredmények és tanulságok

Nézzük meg erről az elmúlt 5 év nevező iskoláinak számát megyénként:

Megye	2002	2003	2004	2005	2006
Budapest	60	77	61	59	62
Hajdú-Bihar	23	17	14	14	13
Pest	26	21	18	21	17
Borsod-Abaúj Zemplén	23	25	21	13	14
Győr-Moson-Sopron	17	19	17	19	19

1. ábra

Amit a táblázatból láthatunk: Ha a lakosságarányokat is megvizsgáljuk, akkor Budapest csak a középmezőny alján helyezkedik el, ha pedig az iskolák számát, akkor bizony a gyenge kategóriába sorolható. (1. ábra)

Újabb érdekes képet mutat, ha összehasonlítjuk az összes résztvevő iskolák számát a tisztán általános iskolák számával, valamint a falusi általános iskolák számával. (2. ábra)

	2002	2003	2004	2005	2006
Összes iskola	328	327	315	315	291
Általános iskolák	58	48	39	43	42
Falvak	11	9	5	13	10

2. ábra

A táblázatból egyértelműen látszik, hogy az elmúlt 5 évben határozottan csökkent az általános iskolák száma, bár ezt a számot kicsit szépíti az, hogy egyes általános iskolák gimnáziumi osztályt is indítottak, és így kikerültek ebből a kategóriából.

Sokkal aggasztóbb a falusi általános iskolák eleve kis száma és annak további időszakos csökkenése. Ez azt jelenti, hogy az informatikai tehetséggondozás lényegében a városok kiváltsága, falusi iskolában tanuló gyerekeknek szinte esélye sincs bekerülni ebbe a körbe.

Az itt megismert adatokból az alábbi következtetések vonhatók le

- A kerettanterv miatt az informatika oktatás nagyon sok iskolában nem elég komoly, vagy határozottan visszaszorult, különös tekintettel az amúgy is hátrányos helyzetű kistérségekre.
- A számítógép- és informatikanárhány sok iskolában megakadályozza a tehetségek felismerését is.
- Az informatikanároknak jobban kellene törődniük a problémamegoldásra neveléssel, a tehetségek felfedezésével, és a velük való való foglalkozással.
- Az informatikanárok tehetséggondozási munkája nincs kellőképpen elismerve.

Eredmények

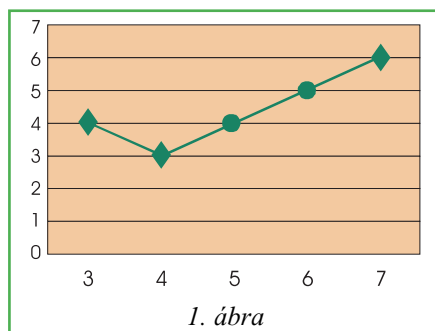
I. korcsoport (5–8. o.): **1. Hegedűs Tamás** Földes Ferenc Gimn., Miskolc; **2. Éles András** Fazekas M. Gimn., Debrecen, **Mészáros András** Révai Miklós Gimn., Győr és **Szendrei Péter** Károlyi István 12. évf. Gimn., Budapest.

Ízelítő a döntő feladataiból

N napon át mértük a Balaton hőmérsékletét (2?N?100). Ez minden nap pozitív valós szám volt. Néhány napon azonban elfelejtettünk mérni, ezekre a napokra -1-es értéket kaptunk. Legfeljebb N-2 darab -1-es lehet.

Készíts programot, amely beolvassa az adatokat, majd a -1-esek helyére közelítő értéket számol, lineárisan közelítve a hiányzó értékeket, s a kapott mérősort kiírja a képernyőre!

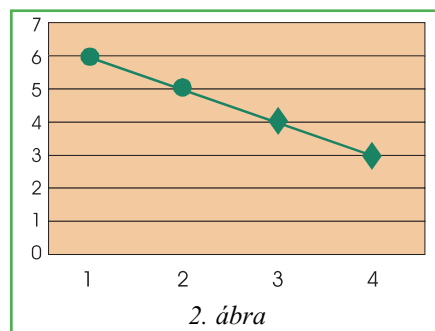
A lineáris közelítés a következőt jelenti: Ha a bemeneti adatsor: -1, -1, 4, -3, -1, -1, 6, -1, -1, akkor az 1. ábrán lát-

1. ábra

ható módon az ötödik helyre bekerül a 4, a hatodik helyre pedig az 5. A 2. ábra mutatja, hogy a bal szélén levő -1-esek

helyére a 6 és az 5 kerül. Hasonló elven a jobb szélén levő -1-esek helyére 7-et és 8-at kell tenni.

2. ábra

Példa:

Bemenet: -1, -1, 4, 3, -1, -1, 6, -1, -1
Kimenet: 6, 5, 4, 3, 4, 5, 6, 7, 8

II. korcsoport (9–10. o.): **1. Szalkai Balázs** Lovassy L. Gimn., Veszprém; **2. Nagy Gergely Gábor** Fazekas M. Gimn., Bp.; **3. Danner Gábor** Ságvári Gimn. Szeged.

Ízelítő a döntő feladataiból

Egy iskola diákjai választhattak, milyen nyelvet szeretnének tanulni, illetve hogy testnevelés órán milyen sportággal szeretnének foglalkozni. Minden diák egy nyelvet és egy sportágot választhatott.

Készíts programot, amely megadja, hogy hány olyan A nyelv és B sport pár van, hogy azok halmaza, akik az A nyelvet választották, megegyezik azok halmazával, akik a B sportot választották!

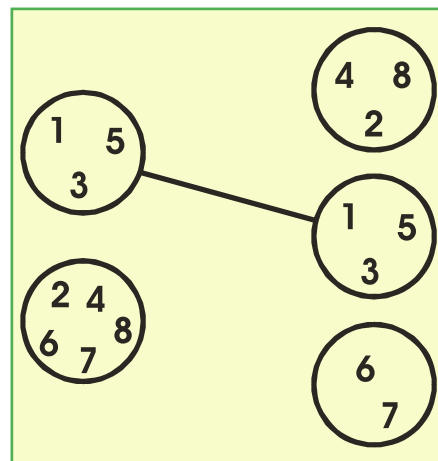
A CSOPORT.BE szöveges állomány első sorában a diákok M (1 M 1000), a nyelvek N (1 N 100) és a sportágak S (1 S 100) száma van, egy-egy szóközzel elválasztva. A következő N sorban az

egyes nyelveket, az azt követő S sorban pedig az egyes sportágakat választó tanulók sorszáma van, egy-egy szóközzel elválasztva. Minden egyes ilyen sor egy darabszámmal (DB) kezdődik, amelyet DB darab tanuló sorszáma követ, egy-egy szóközzel elválasztva.

A CSOPORT.KI szöveges állomány egyetlen sorába a kétféle szempont szerint azonos csoportok számát kell írni! Példa:

(Az 1,3,5 sorszámú tanuló a nyelv szerint is és a sportág szerint is ugyanabban a csoportban van.)

CSOPORT.BE	CSOPORT.KI
8 2 3	1
3 1 3 5	
5 2 4 8 7 6	
3 4 8 2	
3 5 1 3	
2 6 7	

◆◆◆

Az első korcsoport győztese, a második korcsoport első 10 helyezettje, valamint 2 korábbi válogatóverseny résztvevője került be az idei Közép-Európai Informatikai Diákolimpia válogatóversenyére.

III. korcsoport (11–12. o.): (Informatika OKTV Programozás kat. végeredménye)

1. Ludányi Ákos Neumann János Középiskola és Koll., Eger; **2. Nikházy László** Kazinczy F. Gimn., és EüSzKI, Győr; **3. Jámbor Attila** Neumann János Középiskola és Koll. Eger.

Ízelítő a döntő feladataiból

Egy N fős osztályban szociometriai felmérést végeztek. Minden tanuló megadta egy (1000, 1000)-es skálán, hogy az osztályban kit mennyire szeret. A pozitív számok rokonszenvet, a negatívak pedig ellenszenvet jelentenek. A baráti csoportok úgy alakulnak, hogy mindenki a neki legszimpatikusabb tanulóval van egy csoportban, ha van neki egyáltalán szimpatikus tanuló az osztályban.

Készíts programot, amely megadja az osztály baráti csoportjait!

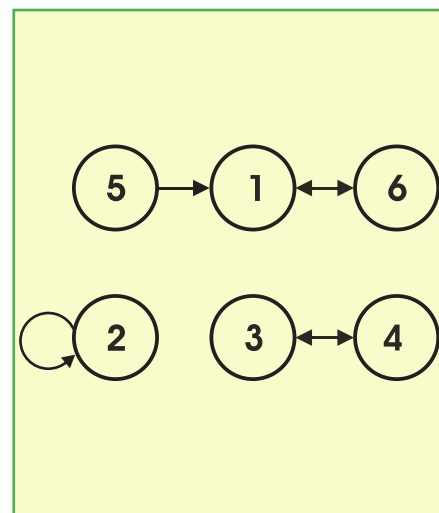
A BARATOK.BE szöveges állomány első sorában a tanulók N száma (2 N 1000) van. A következő N sor mindegyikében N szimpátia érték van, az i-edik

sor j-edik száma azt jelenti, hogy az i-edik tanulónak mennyire szimpatikus a j-edik tanuló. Saját magát mindenki biztosan 0 szimpátiára értékeli. Egy soron belül egyforma számok nem lehetnek!

A BARATOK.KI szöveges állomány első sorába a baráti csoportok K számát kell írni! A következő K sor mindegyikébe egy-egy baráti csoport tanulói sorszáma kerüljön! Mindegyik sorban annyi tanuló sorszáma legyen egy-egy szóközzel elválasztva, ahányan abba a baráti csoportba tartoznak! A baráti csoportok tagjai tetszőleges sorrendben kiírhatók.

Példa:

BARATOK.BE	BARATOK.KI
6	3
0 2 3 4 5 6	1 5 6
-1 0 -3 -4 -5 -6	2
-1 -2 0 10 1 2	3 4
1 2 10 0 4 5	
6 5 4 3 0 1	
6 5 4 3 2 0	

◆◆◆

A harmadik korcsoport első 15 helyezettje, valamint néhány korábbi válogatóverseny résztvevője és az Izsák Imre Gyula verseny győztese került be az idei Nemzetközi Informatikai Diákolimpia válogatóversenyére.

Nemes Tihamér Országos Középiskolai Alkalmazói Tanulmányi Verseny

A versenyen az 1. fordulóban 5522-en, a 2-ban 453-an, a 3-ban pedig 151-en vettek részt, összesen 396 iskolából.

A verseny második, regionális fordulójának lebonyolítására 32 Regionális Versenybizottságot hoztunk létre, köz-, illetve felsőoktatási intézményekben. Az

Országos Versenybizottság velük együttműködve bonyolította le a versenyt.

A program szakmai értékelése

A Nemes Tihamér OKSZTV 1985 óta létezik. A 2003/2004-es tanévben vált ki belőle az Informatika OKTV, amelynek

már abban az évben volt alkalmazói kategóriája. Ebben a tanévben indult a Nemes Tihamér Országos Középiskolai Alkalmazói Tanulmányi Verseny, a 9–10. osztályos tanulók számára.

Hazánkban a középiskolák száma 1000 feletti, ezeknek körülbelül harmada vesz részt a Nemes Tihamér OKATV-n, ami jelentős szám a tanulmányi versenyek körében. A részt vevő iskolák száma növekszik, idén már megközelítette a 400-at.

*Az alkalmazási területek áttekintésével az egyes fordulókhoz más-más alkalmazási területet rendeltünk.
a Nemes Tihamér OKATV-n:*

1. forduló (2 óra)	2. forduló (5 óra)	3. forduló (6 óra)
Rajzolás (raszteres)	Rajzolás (raszteres)	Rajzolás (vektoros)
Szövegszerkesztés	Szövegszerkesztés	Szövegszerkesztés
Táblázatkezelés	Táblázatkezelés	Táblázatkezelés
—	—	Prezentáció

Az Informatika OKTV alkalmazás kategóriájában:

1. forduló (3 óra)	2. forduló (5 óra)	3. forduló (6 óra)
Rajzolás (raszteres)	—	Rajzolás (vektoros)
Szövegszerkesztés	Szövegszerkesztés	Szövegszerkesztés
Táblázatkezelés	Táblázatkezelés	Táblázatkezelés
—	Adatbázis-kezelés	Adatbázis-kezelés
—	Prezentáció	—
—	—	Honlap-készítés

A versenyzők köre miatt a három fordulóban a feladatok jellege is különbözik egymástól:

1. forduló (3 óra)	2. forduló (5 óra)	3. forduló (6 óra)
Csak reprodukciós feladatok lehetnek.	Reprodukciós feladatok, valamint minta alapján elkészítendő feladatok.	Minta, valamint leírás alapján elkészítendő feladatok.

Az első forduló a résztvevők nagy száma és az emiatti várható tudásszintje miatt elsősorban az eszközhasználatban való jártasságot méri. Ehhez a versenyzők olyan feladatokat kapnak, amelyekben minden megoldandó feladatot rész-

letesen leírunk (pl. igazítsd középre, írd 14 pontos betűkkel, rajzolj kb. 4 cm oldalhosszúságú piros négyzetet, ...).

Ezzel a tanulók kreativitásának viszonylag kevés szerepet hagyunk, az eszközismeretet pedig azzal mérjük, hogy a nagyon sok részfeladtból az adott időtartam alatt hányat tudnak megoldani.

A második fordulóban a feladatok kisebb része az első fordulóhoz hasonló, reprodukciós típusú, ám nagyobb része újabb fajta. E feladatok-

nál a versenyzők mintát kapnak (szöveges dokumentum, táblázat, ...), aminek alapján a megoldást el kell készíteniük. Ebben az esetben természetesen nem várjuk el, hogy a versenyzők pontosan lemérjék, hogy egy szöveg karakterei

hány pontosak, egy kör pontosan milyen sugarú..., de ha a mintán valami jól láthatóan különböző, akkor annak a megoldásban is különbözőnek kell lenni.

A harmadik fordulóban megszűnik az első forduló feladattípusa. A feladatok kb. fele olyan jellegű marad, mint a 2. forduló új feladattípusa (azaz egy kapott minta alapján kell elkészíteni valamit, de ehhez semmilyen konkrét utasítást nem csatolunk). A feladatok másik felénél pedig még mintát sem adunk, csupán egy feladatleírást.

Ebből a versenyzőnek kell kitalálni, hogy a feladat megoldásában mit kell elkészítenie.

A három fordulót jól jellemezheti az alábbi, versenyen nem szereplő példa:

Példa

1. forduló: Rajzolj egy 6*10 centiméteres téglalapot, a felső 2 centiméteres csíkja piros, a középső fehér, az alsó pedig zöld színű legyen!

2. forduló: Rajzold meg a mellékelt ábrán látható zászlót!

3. forduló: Rajzolj magyar zászlót!

Eredmény

1. korcsoport (9–10. o.): **1. Danka Miklós András** Fazekas Mihály Gimn., Bpest; **2. Rutkai András** Leövey Klára Gimn., Bpest; **Megyesi Dániel** Ságvári E. Gimn., Szeged.

Ízelítő a döntő feladataiból

Az InternÉtterem egy 12 oldalas recept-könyvvel kedveskedik minden vendégnek, amelyet az étterem receptjeiből ne-

ked kell összeállítanod (recept.doc), a mellékelt mintáknak megfelelően! A receptekhez nyersanyagokat a nyers könyvtárban találsz.

A dokumentumban ötféle ételfajtának kell szerepelni (levesek, húskételek, főzelékek, sósétészták, édesétészták). Egy oldalon nem lehet kétféle ételfajta, az oldalak területét azonban teljes egészében ki kell használni (maximum 3 sornyi üres hely lehet rajtuk). Ennek érdekében megengedett a képek méretének maximum 20%-os változtatása, az 1-2 soros bekezdések összevonása, a több mint 8 soros bekezdések két bekezdésre bontása. A többféle változatban elkészíthető ételek (rántott húsok, lángosok, palacsinták) közül legalább kettőnek szerepelni kell a recept-könyvben! Az egy oldalnál rövidebb ételleírások nem készíthetők két lapra!

A dokumentum nem lehet egyhangú, a szövegek és a képek elhelyezésének legalább egyszerre látható laponként (pl. a könyvet kinyitva a 2. és a 3. oldal egyszerre látszik) különbözőnek kell lenni!

A lapok hátterét kitöltő effektusnak egy halvány, viszonylag homogén mintázatot válassz! 1 cm-es kötés margót válassz, emiatt a bal- és a jobb margó 2 cm-es legyen!

Az élőfejben a páratlan oldalakon jobbra, a páros oldalakon balra igazítva jelenjen meg az ételtípus neve, az ábrán látható formátumban. A másik oldalon, a margón függőlegesen lefelé mindenhol jelenjen meg az „Az InternÉtterem ajánlata” szöveg, írott-szerű betűtípussal, barna színnel!

Az ételneveket 3 pontos ritkítással kell szedni, vastagon, középre igazítva, előtte és mögötte 12 pontos térközzel!

2006. Február						
H	K	Sz	Cs	P	Sz	V
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28					
						

Eredmény

II. korcsoport (11–12. o.): (Informatika OKTV alk. kategória végeredménye)

1. Darvas Dániel Szent István Gimn., Budapest; **2. Kiss Dániel Miklós** Radnóti Miklós Gimn., Budapest; **3. Cséri Tamás** Zrínyi Miklós Gimn., Zalaegerszeg

Ízelítő a döntő feladataiból

A Nevesincs Közlekedési Szövetség autóbusz járatinformációit egy adatbázisban szeretnénk tárolni. Azokat a kulcsfogalmakat, amelyek az adattárolás szempontjából fontosak számunkra, vastagon szedjük a következő mondatban: A menetrend megadja, hogy melyik járat, melyik település megállóhelyére mikor érkezik, és a járatról azt is tudjuk, hogy ki a sofőr. Feltehetjük, hogy egy járat egy településen csak egyszer áll meg. A sofőrökről tároljuk, hogy hány éve vannak szolgálatban a Szövetségnél (sofor.txt).

Az alábbi feladatok közül a C-től G-ig levő feladatok megoldását mentsd a beütjelűkkel azonos néven!

Budapest(Cinkota) - Nagytarcsa - Budapest(Cinkota)

Km	Km	VOLÁNBUSZ Rt.	1	3	5	7	9	11	13	15	17	19	21	23	25	27	29	31	33	35
0.0	..	Budapest, Cinkota HEV-áll.	I	T	A	I	I	A	T	T	I	A	I	T	T	I	A	I	T	A
0.7	..	Bp.(Cinkota), Georgina u.					4:48:43	5:08:50	5:28:57	5:48:54	6:08:51	6:28:58	6:48:55	7:08:52	7:28:59	7:48:56	8:08:53	8:28:50	8:48:57	9:08:54
1.4	..	Bp.(Cinkota), Simongát u.					4:52:42	5:12:51	5:32:58	5:52:55	6:12:52	6:32:59	6:52:56	7:12:53	7:32:50	7:52:57	8:12:54	8:32:51	8:52:58	9:12:55
4.2	..	Nagytarcsa-Füzessliget					4:55:45	5:15:54	5:35:51	5:55:58	6:15:55	6:35:52	6:55:59	7:15:56	7:35:53	7:55:50	8:15:57	8:35:54	8:55:51	9:15:58
5.2	0.0	Nagytarcsa, kh.					-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5.6	0.6	Nagytarcsa, Petőfi telep					-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5.6	0.6	Nagytarcsa, Petőfi telep					-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5.2	0.0	Nagytarcsa, kh.					-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5.9	..	Nagytarcsa, kistemplom					4:58:44	5:18:53	5:38:50	5:58:57	6:18:54	6:38:51	6:58:58	7:18:55	7:38:52	7:58:59	8:18:56	8:38:53	8:58:50	9:18:57
5.9	..	Nagytarcsa, kistemplom					4:58:44	5:18:53	5:38:50	5:58:57	6:18:54	6:38:51	6:58:58	7:18:55	7:38:52	7:58:59	8:18:56	8:38:53	8:58:50	9:18:57
6.6	0.0	Nagytarcsa, kh.					4:58:44	5:18:53	5:38:50	5:58:57	6:18:54	6:38:51	6:58:58	7:18:55	7:38:52	7:58:59	8:18:56	8:38:53	8:58:50	9:18:57
5.6	0.0	Nagytarcsa, Petőfi telep					4:58:44	5:18:53	5:38:50	5:58:57	6:18:54	6:38:51	6:58:58	7:18:55	7:38:52	7:58:59	8:18:56	8:38:53	8:58:50	9:18:57
5.6	0.0	Nagytarcsa, Petőfi telep					4:58:44	5:18:53	5:38:50	5:58:57	6:18:54	6:38:51	6:58:58	7:18:55	7:38:52	7:58:59	8:18:56	8:38:53	8:58:50	9:18:57
6.6	0.0	Nagytarcsa, kh.					4:58:44	5:18:53	5:38:50	5:58:57	6:18:54	6:38:51	6:58:58	7:18:55	7:38:52	7:58:59	8:18:56	8:38:53	8:58:50	9:18:57
7.6	..	Nagytarcsa-Füzessliget					4:58:44	5:18:53	5:38:50	5:58:57	6:18:54	6:38:51	6:58:58	7:18:55	7:38:52	7:58:59	8:18:56	8:38:53	8:58:50	9:18:57
11.2	..	Bp.(Cinkota), Georgina u.					4:58:44	5:18:53	5:38:50	5:58:57	6:18:54	6:38:51	6:58:58	7:18:55	7:38:52	7:58:59	8:18:56	8:38:53	8:58:50	9:18:57
11.8	..	Budapest, Cinkota HEV-áll.					4:58:44	5:18:53	5:38:50	5:58:57	6:18:54	6:38:51	6:58:58	7:18:55	7:38:52	7:58:59	8:18:56	8:38:53	8:58:50	9:18:57

A. Tervezz adatbázis-struktúrát a fent leírt adatok tárolására! Hozd létre a táblákat, és a köztük lévő kapcsolatokat! Minden táblában legyen elsődleges kulcs! A menetrendek tárolását úgy kell kialakítani, hogy elvben tetszőlegesen sok járat lehet, és

Budapest-Dunakeszi

Km	Km	VOLÁNBUSZ Rt.	5	11	17	305	31	29	307	33	1010	311	41	43	313
0.0	..	Budapest, Árpád hid aut.áll.	M	A	M	M	A	M	M	M	M	M	I	M	M
1.6	..	Budapest, Forgách u.	4:48:51	5:13:54	5:38:57	6:13:54	6:24	-	-	-	-	-	-	-	-
2.6	..	Budapest, Gyöngyösi u.	4:50:51	5:15:54	5:40:57	6:15:54	6:26	-	-	-	-	-	-	-	-
3.5	..	Bp.(Újpest), Városliget	4:52:51	5:17:54	5:42:57	6:17:54	6:28	-	-	-	-	-	-	-	-
S	0.0	Bp.(Újpest), Városliget vá.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3.9	0.7	Bp., Újpesti Duna hid	4:53:51	5:18:54	5:43:57	6:18:54	6:29	-	-	-	-	-	-	-	-
3.9	0.7	Bp., Újpesti Duna hid	4:53:51	5:18:54	5:43:57	6:18:54	6:29	-	-	-	-	-	-	-	-
4.3	..	Budapest, Károlyi István u.	4:54:51	5:19:54	5:44:57	6:19:54	6:31	-	-	-	-	-	-	-	-
4.7	..	Budapest, Pannónia Szörme	4:55:51	5:20:54	5:45:57	6:20:54	6:32	-	-	-	-	-	-	-	-
5.6	..	Budapest, TUNGSRAM Rt.	4:57:51	5:22:54	5:47:57	6:22:54	6:34	-	-	-	-	-	-	-	-
6.3	..	Budapest, Cérnagár	4:58:51	5:23:54	5:48:57	6:23:54	6:36	-	-	-	-	-	-	-	-
6.8	..	Budapest, Megyeri Csárda	4:59:51	5:24:54	5:49:57	6:24:54	6:37	-	-	-	-	-	-	-	-
7.3	..	Budapest, Petőfi laktanya	5:00:51	5:25:54	5:50:57	6:25:54	6:38	-	-	-	-	-	-	-	-
8.3	..	Budapest, Vízművek	5:02:51	5:27:54	5:52:57	6:27:54	6:40	-	-	-	-	-	-	-	-
9.9	..	Budapest-Székes dűlő	5:04:51	5:29:54	5:54:57	6:29:54	6:42	-	-	-	-	-	-	-	-
10.5	..	Dunakeszi-Tetőcserepyár	5:05:51	5:30:54	5:55:57	6:30:54	6:43	-	-	-	-	-	-	-	-
11.1	..	Dunakeszi-Vízművek bej. út	5:06:51	5:31:54	5:56:57	6:31:54	6:44	-	-	-	-	-	-	-	-
12.9	0.0	Dunakeszi, vh.	5:09:51	5:34:54	5:59:57	6:34:54	6:47	-	-	-	-	-	-	-	-

egy járat tetszőlegesen sok településen megállhat. Az tehát nem jó megoldás, hogy annyi oszlopot veszünk fel, ahány település vagy ahány járat maximum lehet. Ügyeljünk arra, hogy egy információt feleslegesen többször ne tároljunk, továbbá azt is oldjuk meg, hogy a menetrendben szereplő városnevek csak a menet 0.txt fájlban tárolt nevek közül kerülhesenek ki (természetesen a városnevek itt megadott listája a későbbiekben

bővíthet, az adatbázis ezt is támogatja!) A tervezésnél vedd figyelembe, hogy az általad létrehozott táblákba kell betölteni a B. feladatban megadott fájl adatait (értelmes először a fájl adatait megtekinteni)!

B. Töltsd fel az adatbázisodat a kapott fájl adatai alapján! A települések listáját a menet0.txt fájlban, a sofőrök listáját (sofőrazonosító, név, hány éve dolgozik a cégnél) a sofor.txt-ben a járatinformációkat (járatszám, sofőr azonosítója) a jarat.txt-ben, a menetrendi adatokat pedig a menet1.txt–menet9.txt fájlokban

találsz, ez utóbbiaknál a járat azonosítója a fájlnevből olvasható ki. A szöveges fájlokban kapott adatokat érdemes bemásolni Excelbe vagy egy szövegszerkesztőbe, és ott hozni őket olyan formára, hogy bemásolhatók legyenek az adatbázis-tábláidba.

C. Listázd ki az ABC rendben első három olyan város nevét, ahol 7:00 előtt is megáll busz!

D. Készíts lekérdezést, amely minden járat azonosítója mellé kiírja az indulási időt, és a végállomásra érkezési időt! Feltehetjük, hogy nincs olyan járat, amely éjfélkor is közlekedik.

E. Az a gyanúnk, hogy a legtapasztalatlanabb sofőrök vezetnek a legtöbb járatot. Ennek igazolásához készíts lekérdezést, ami minden sofőr neve mellé kiírja, hogy hány éve van szolgálatban, és hogy hány járatot vezet. A lista legyen szolgálati évek szerint csökkenő sorrendben rendezve, azon belül pedig a járatok darabszáma szerint növekvőben! Nem baj, ha azok a sofőrök nem jelennek meg, akik nem vezetnek egyetlen járatot sem.

F. Listázd ki azoknak a járatoknak a sorszámát, amelyek Agárdon és Barackán is megállnak!

G. Készíts jelentést, amely kilistázza a menetrendeket járatazonosító szerinti sorrendben! A jelentés tartalmazzon információkat az összes menetidőről, illetve arról, hogy a kiindulási helyről mennyi idő alatt ér a járat adott megállóhoz! A járat megállóhelyei természetesen érkezési időrendben legyenek rendezve! A jelentés formátuma (mezők elhelyezkedése, stílus) legyen hasonló az alábbi megadottakhoz!

Országos Logo Verseny

A versenyen 208 iskolából az első fordulóban összesen 3320, a második fordulóban 513, a harmadik fordulóban pedig 237 diák vett részt. A verseny második, regionális fordulójának lebonyolítására 26 Regionális Versenybizottságot hoztunk létre, köz-, illetve felsőoktatási intéz-

ményekben. Az Országos Versenybizottság velük együttműködve benyújtotta le a versenyt.

A program szakmai értékelése:

A Logo OSZTV 1998 óta létezik, s a versenyzők száma az elmúlt 6 évben 600-ról 3400-ra nőtt).

A Logo versenyen részt vevő iskolák döntő többsége általános iskola,

vagy hat- illetve nyolcosztályos gimnázium, a versenyzők 90%-a 3–8. osztályos tanuló. (A maradék 10% gimnáziumba jár.) Emiatt az alábbi statisztika elsősorban az általános iskolai informatika oktatást, a tehetséggondozást minősíti.

Magyarországon több mint 5000 iskola van, ám ezeknek 10 százaléka sem vesz részt rendszeresen a Logo

versenyen, ami nem túl biztató arány. A lényegében stabil versenyzőkör igen nagy területi egyenlenségeket takar. Nézzük meg erről az elmúlt öt év nevező iskoláinak számát megyénként:

Megye	2002	2003	2004	2005	2006
Budapest	51	49	39	43	37
Pest	20	19	19	17	14
Borsod-Abaúj Zemplén	15	17	17	18	16
Győr-Moson-Sopron	12	13	14	13	11
Zala	11	12	11	13	12
Hajdú-Bihar	10	8	10	14	13
Heves	9	7	10	10	7

Amit a táblázatból láthatunk: a Budapesten kívül hat megye kiemelkedő az informatika oktatásában. Ha a lakosságárányokat is megvizsgáljuk, akkor Heves és Zala megye helye igen előkelő.

Fontos tapasztalat, hogy a versenyen indulók számának, illetve a versenyen való eredményességnek semmi köze a megyék gazdasági fejlettségéhez.

Mindegyik kategória résztvevői, illetve döntősei számára is jellemző, hogy Budapest kb. 20%-os arányt képvisel, ami az iskolarendszerbeli súlyához képest nagyon alacsony.

Ugyancsak megfigyelhető, hogy az informatika oktatására sokat adó kisebb városok (pl. Kazincbarcika, Sárospatak, Tata, Gyöngyös, Kisújszállás, Vác, Lenti) jóval többet teljesítenek, mint a náluk többször nagyobb lélekszámú nagyvárosok. Külön kiemelendő néhány kistélepülés: pl. Felsődobszának eddig több országos döntőse volt, mint Miskolcnak.

A versenyen induló iskolák kb. háromnegyede általános iskola, ami a korosztály iskola-aránya alapján elfogadható. Sokkal aggasztóbb a falusi általános iskolák eleve kis száma (10-15%). Ez azt jelenti, hogy az informatikai tehetséggondozás lényegében a városok kiváltsága, falusi iskolában tanuló gyerekeknek szinte esélye sincs bekerülni ebbe a körbe.

Milyen következtetéseket lehet levonni a megismert adatokból?

- Nagyon sok iskolában még ma sincs megfelelő számítógépterem.
- Nagyon sok iskolában nincs képzet informatika tanár.

– Sok iskolában csak játszanak a számítógépen informatika óra helyett.

Azt mindenképpen megállapíthatjuk, hogy az informatikából tehetségesek jelentős része sajnos el sem jut a Logo versenyre.

Eredmények

A legkisebbek, vagyis az I. kategória versenyzői számára országos döntő nem volt.

A II. korcsoport végeredménye (5–6. o.): **1. Weisz Gellért** Németh László Gimn., Budapest; **2. Bakos Balázs** Bókay Á. Ált. Iskola, Budapest; **3. Fenyő Zoltán** DE Kossuth L. Ált. Iskolája, Debrecen.

Az idei verseny jellemzője az egyenletesség volt, a döntő mezőnye a lehetséges pontszám-tartományban széthúzódott. Ennek oka a feladatok sokfélesége, illetve bizonyos új ismeretek megjelenése a döntő feladatkörében (rekurzio).

A Nemes Tihamér versennyel szemben itt már kb. 10%-os volt a lányok aránya a döntőben.

A III. korcsoport végeredménye (7–8. o.): **1. Hegedűs Tamás** Földes

Ferenc Gimn., Miskolc; **2. Szendrei Péter** Károlyi István 12 évfolyamos Gimn., Budapest; **3. Éles András** Fazekas Mihály Gimn., Debrecen.

Ez a korcsoport a verseny legnépesebb kategóriája, mind az indulók számát, mind a döntőbe jutók számát és tudását tekintve. Idén a tavalyinál nehezebb döntőt rendeztünk, ami a pontszámok nagyobb szóródását eredményezte.

Mindez arra utal, hogy ahol van színvonalas – a tanulók korosztályának megfelelő – oktatás, ott nagyon szép eredményeket lehet elérni; ehhez csupán lelkes tanár és az iskolavezetés megfelelő támogatására van szükség.

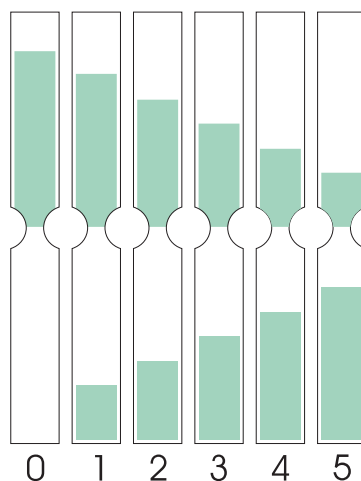
Jellemző volt erre a kategóriára a vidéki – elsősorban megyeszékhelyekről vagy nagyobb városokból jött – tanulók túlsúlya. Kiemelkedő azonban néhány kisváros döntőbe jutási aránya is: az első 5 között van Felsődobsza, Nagyatád és Lenti. A döntőbe körülbelül ugyanazokból az iskolákból jutottak be tanulók, mint a korábbi években, ami a közoktatás ilyen szempontú stabilitására utal.

Külön kiemelendő, hogy a korcsoport győztese azonos a Nemes Tihamér OKSZTV megfelelő korcsoportjának győztesével.

A IV. korcsoport végeredménye (9–10. o.): **1. Eisenberger András** **2. Kalló Bernát** (mindketten) Fazekas Mihály Gimnázium, Budapest; **3. Szűcs Gergely** Radnóti Miklós Gimnázium, Szeged.

Ez a korcsoport az, amelynél már a Logo tanulása nem jellemző, néhány éve mégis elindítottuk ezt a kategóriát az iskolák igényei alapján. Arányában természetesen jóval kisebb a másik három kategóriánál, de aki részben marad a Logo nyelv használatánál, annak színvonalas versenylehetőséget ad. Nehézségi foka, a feladatai megoldásához szükséges tudás összemérhető a Nemes Tihamér OKSZTV-vel. Jellemző emiatt, hogy a döntősök jelentős része mindkét versenyen döntős lett.

Ízelítő kép a döntő feladataiból

Zsákó László
Logo OSZTV OVB

Szakmai közösségeink

Siketek a monitor előtt

Asiketek és nagyothallók számára ECDL-vizsgaközpontot is üzemeltető Budapesti Hallássérültek Tanintézetében kerestük fel Tóth Egon igazgatót, a Fogyatékkal Élőket Segítő Szakmai Közösség vezetőjét, és Marjai Bálint siketekkel foglalkozó számítástechnika-oktatót.

– A szakmai közösség megalapítása egy Access Projekt elnevezésű tengerentúli kezdeményezéshez kötődik. Hogyan jutott ez el Magyarországra?

– 1999-ben egy érdeklődő levél érkezett hozzánk a New York állambeli rochesteri műszaki egyetem részéről, amelyben érdeklődtek az itthoni siketoktatás mikéntjéről. Azért kerestek fel minket, mert a kinti egyetemen is sok hallássérült tanul, a 14 000 hallgató közül mintegy 1200-an.

A kapcsolatfelvétel egy delegáció látogatásával folytatódott, akikkel együtt kitaláltuk, hogy milyen segítséget tudnának ők nyújtani, majd írtunk a New York-i Soros Alapítványnak egy pályázatot, amit elnyerve 500 000 dollár támogatásban részesültek a magyarországi siketeket oktató iskolák, sőt, az ezekben tanító oktatók tudásukat a kinti egyetem oktatóinak szakmai segítségével bővíthették is. Összesen 23 magyarországi gyógypedagógus volt kint háromhetes intenzív tréningen, majd ezt követően amerikai oktatók is jöttek hozzánk továbbképzéseket tartani, miközben párhuzamosan megkezdtük a nyolc hallássérültekkel foglalkozó iskola felszerelését a megfelelő eszközökkel.

Ez volt az Access Projekt, amelynek 2001-es befejeződése utánra is kitűztünk néhány célt: az informatikaoktatást, az informatikai berendezések elterjedését segítő, valamint kezdeményeztük a Neumann János Számítógép-tudományi Társa-

ságnál a szakmai közösség megalakítását.

Szintén a projekt lezárultakor határoztuk el az informatikai írástudáshoz szükséges ismeretek oktatásának beindítását iskolánkban, és alakítottuk ki az ECDL vizsgaközpontot.

A szakmai közösség alakuló értekezletére a hallássérülteken kívül a többi fogyatékosági típust segítő oktatókat is meghívtuk, így a beszédhibásokkal, látássérültekkel, mozgásfogyatékosokkal, enyhe fokú értelmi fogyatékosokkal foglalkozó kollégákat is, de a hallássérülteket oktatók vannak többségben.

– A magyarországi iskolákban, felsőoktatási intézményekben milyen a siketek aránya a külföldi 1200-hoz, azaz majdnem 10 %-hoz képest?

– Nálunk ez sokkal rosszabb. Annak ellenére, hogy egyre több hallássérült jut be felsőoktatási intézménybe, az összlétszámukhoz képest kevesen vannak. Természetesen az ottani nagyobb létszámot az is segíti, hogy a továbbtanuló hallássérültek több olyan szolgáltatást vehetnek igénybe, ami a tanulásukat segíti, például jelnyelvi tolmácsszolgálatot kapnak az előadások alatt és jegyzetelő segíti a tanulásukat.

Itthon is beindult már a jelnyelvi tolmácsszolgálatok kialakítása. Országosan 30-40 tolmács dolgozik, de ők nincsenek egyetemhez kötve, tolmácsközpontokhoz tartoznak és inkább hivatalos ügyintézéshez „igényelhetők” segítőknek.

– Mi a speciális a hallássérültek informatikaoktatásában?

– Itt, a Hallássérültek Tanintézetében az oktatásban jelnyelvet is kell használni. Nagyon megkönnyíti a dolgunkat, ha projektor segítségével meg is tudjuk mutatni azt a műveletet, amit a tanulóknak számítógépen el kell végezniük. Mivel a szövegértés nagyon nehezen megy nekik, ezért az OKJ-s és ECDL-vizsgák feladatait is nehezebben értik meg. Szerencsére rögzítve van, hogy a fogyatékosok a negyvenöt perces vizsgaidő helyett hatvan percet kapnak, hogy az esetleges szövegértési problémákat korrigálni lehessen – mivel mind az OKJ-s, mind az ECDL-vizsgák tematikája ugyanaz a fogyatékkal élők számára is, mint

akárki másnak, és a sikeres vizsgához is ugyanannyit kell teljesíteni. Vizsga közben tehát a maximális segítségnyújtás a feladatok átlagosnál részletesebb ismertetése, közös értelmezése lehet.

Az írásbeli szövegértés nehézsége miatt is indítottuk el annak idején a számítógépek alkalmazását az oktatásban. Azt tapasztaltuk, hogy azért nehéz a siket gyerekeket az olvasásra rávenni, mert olyan gyakran akadnak el a szövegértelmezésben, hogy nincs kedvük olvasni. Viszont ha a szöveget számítógépen kapják, a géphez való nagy affinitásuk miatt nagyobb kedvük lesz a dologhoz.

– Léteznek a siketek mindennapi életét megkönnyítő szoftverek?

– Az Access Projekt keretében a siketoktatással foglalkozó tanárok kidolgoztak néhány oktatást segítő programot is – anyanyelvi fejlesztőprogramot, történelem-, matematika-, földrajz-oktató szoftvereket –, összesen 18 ilyen készült, amit aztán minden hasonló típusú iskola megkapott. Általánosságban speciálisan hallássérülteket segítő szoftverek azonban nem léteznek.

– Eddig hány sikeres OKJ-s illetve ECDL-vizsgázó volt a nagyothallók és a siketek között?

– Idén lesz a harmadik OKJ-s vizsga, két sikeres évet zártunk, mindenki levizsgázott. ECDL vizsgát inkább felnőtt siketek tettek eddig, idén először próbálkoztunk iskolai tanulókkal: ők sikeresen megszerezték az ECDL Start bizonyítványt, ami 4 modult jelent a 7-ből, de ezt még folytathatják és a következő 3 vizsgát is letehetik.

– Őket alkalmazzák is számítógépes munkakörökben?

– Erről még annyira nincs tudomásunk, de az egyik felnőtt csoport kifejezetten azért akart ECDL bizonyítványt szerezni, mert munkanélküliek voltak, és úgy gondolták, hogy ezzel könnyebb a munkaszerzés. A siketekben is egyre jobban tudatosodik, hogy szívesebben vesz fel őket dolgozni, ha ilyen vizsgával rendelkeznek, mivel számukra még az átlagnál is nehezebb az álláskeresés.

Kereskényi Balázs

Digitális verseny Közép-Európában

Az Economist Intelligence Unit és az IBM kiadta legújabb e-readiness rangsorát.

Regionális rangsor:

1. Észtország; 2. Szlovénia; 3. Magyarország, Csehország; 4. Lengyelország; 5. Szlovákia; 6. Litvánia; 7. Lettország; 8. Bulgária; 9. Románia; 10. Oroszország; 11. Ukrajna; 12. Kazahsztán; 13. Azerbajdzsán.

A digitális technológia terén Közép- és Kelet-Európa továbbra is éles kontrasztokkal jellemezhető régió, egyik oldalon az új EU-tagok által vezetett gyorsan fejlődő „első osztállyal”, másik oldalon a komoly lemaradással küszködő „másodosztály” tagjaival – ezeket a Független Államok Köösségének (FÁK) országai alkotják.

A széles sáv egyre elterjedtebb Magyarországon

A nagysebességű internet-szolgáltatások igénybevétele lendületet vett Magyarországon. Az aszimmetrikus digitális előfizetői vonal (ADSL) csatlakozások száma 2005 végére közel 413 000 volt, ami az országos távközlési felügyelet szerint 60%-os növekedést jelent az év eleji bázishoz képest. Ahogy a szélessávú internet-használat egyre lendületesebben bővül, a mobiltelefon-előfizetések száma pedig tovább gyarapodik (az elterjedtség már 90% felett jár és még mindig nő), a magyar háztartások úgy mondanak le korábbi hagyományos telefon-előfizetéseikről (POTS).

Az ország a régióban elsőként rendelkezik 10 gigabit/sec kapacitású országos hálózattal. A fejlődés vonala egybevág az EU eEurope-céljaival, jól demonstrálva azt az erőteljes hatást, amit az EU-csatlakozás az új belépők e-readiness jellemzőire gyakorol.

Összességében a közép-kelet-európai régió az e-readiness tekintetében továbbra is messze az EU többi tagállama, Észak-Amerika, illetve az Ázsia-Csendes-óceáni térség fejlettebb piacai alatt marad a rangsorban. Mindazonáltal az ez évi e-readiness

elemzés szerint van néhány kiugró teljesítmény is a régióban, például Litvániaé (38.), amely két helyet lépett előre elsősorban az összes csatlakoztatottsági mutató erőteljes javulásának köszönhetően, valamint Észtországé.

Az EU-tagság egyértelműen jót tett a régió legtöbb e-ready országának, mint ahogy mézesmadzag azok számára is, akik befelé vágynak az Unióba. Egy dolog biztos: minél stabilabb és átláthatóbb az üzleti, jogi és politikai környezet, annál nagyobb ösztönzést jelent az új technológia használata szempontjából.

Legfontosabb megállapítások

- Az e-readiness tekintetében csökken a távolság a legjobbak és a többiek között.
- Dánia és az USA őrzi vezető helyét a 68 ország mezőnyében.
- A szélessávú csatlakoztatottság szempontjából egyre kevésbé van különbség az e-readiness vezető országai között.

A világ 2006-ban minden eddiginél inkább „e-ready” – az internet-használók száma mára meghaladja az 1, a mobiltelefont használóké pedig a 2 milliárdot szerte a világon, ráadásul a legtöbb országban töretlen a fejlődés a technológiai terület szinte valamennyi mennyiségi mutatója tekintetében. Gyakorlatilag a 2006. évi e-readiness rangsorban szereplő összes ország növelni tudta pontjainak számát az elmúlt évhez képest. Sőt, a javulás – mind relatív, mind abszolút értelemben – nagyobb a ranglista alsóbb régióiban, mint az élen állók esetében.

2000 óta az Economist Intelligence Unit minden évben közzéteszi a világ legnagyobb nemzetgazdaságait felölelő e-readiness rangsorát. Ehhez egy olyan modellt használ, amelyet az IBM Institute for Business Value-val közösen dolgozott ki. Amit egy ország esetében e-readiness-nek nevezünk, az az e-business környezet fejlettségének fokmérője, egy sor olyan tényező, amely együtt megmutatja, hogy egy piac mennyire vevő az Interneten alapuló lehetőségekre. Az ez évi eredmények arra vallanak, hogy az e-readiness kapu-

fák kezdenek megrezegni. George Pohle, az IBM Institute for Business Value intézetének főigazgatója szerint a gazdasági haladás egyre nagyobb mértékben függ a technológia használatához kapcsolódó innovációtól. Erről a következőket mondta: „Azokban a gazdaságokban, ahol az internet és a kommunikációs technológiák mindenhol teret nyernek, a jövőbeli versenyképességet olyan új szolgáltatások megteremtése határozza majd meg, amelyek képesek kiaknázni ezt az infrastruktúrát”.

Az idei rangsor alapján levont néhány fontosabb következtetés

Európa őrzi dominanciáját. Az idei rangsor első tíz helyéből hat helyen nyugat-európai országok állnak, ebből a skandinávok három foglalnak el. Dánia (1.), Svédország (4.) és Finnország (7.) továbbra is a legjobbak a csatlakoztatottság olyan kulcsfontosságú területein, mint a mobiltelefonok és az Internet-használat elterjedtsége. 2006-ban a legnagyobb ugrást többek között Ausztrália (8.), Kanada (9.) – először kerülve be az első tíz közé – Litvánia (38.) és – a skála túlsó végén – Algéria (63.) hajtotta végre.

Az e-readiness felé vezető utak sokfélék. A hálózatok fejlesztése komoly beruházásokat igényel, ez tagadhatatlan. De még a nagy infrastrukturális hiányokkal küszködő és az üzleti környezet dorgában gyengén álló országok is – pl. Bulgária (44.), India (53.) és Vietnám (66.) – növelik az e-readiness mértékét, ha másképp nem megy, akkor például az informatikai kiszervezési lehetőségek fejlesztésével. Hasonlóképpen – ezekben az országokban és a fejlődő világ más országaiban – a nyílt forráskódú szoftverek fokozódó térnyerése eredményezi azt, hogy a magán- és az állami szektor egyre szélesebb körben fér hozzá az információs technológiához.

Az IBM Magyarországi Kft.

a IX. Országos Neumann Kongresszus arany fokozatú támogatója

Versenyképességünk alapja a tudásalapú gazdaság

A Gazdasági és Közlekedési Minisztérium gazdaságpolitikai stratégiájának középpontjában a magyar gazdaság nemzetközi versenyképességének növelése áll. A világ gazdaságában mutatózó trendek rámutatnak, hogy az olcsó munkaerő nem lehet hosszú távon alapja a globális versenyképességnek, ezért a tudásalapú gazdaság növelése, vagyis a magas hozzáadott értékű szektorok fejlesztése kulcsfontosságú Magyarországnak számára.

Céljaink elérése érdekében az egyik legfontosabb teendő a hazai kutatás-fejlesztés és innovációs tevékenység fokozása és annak elősegítése, hogy a magyar vállalatok nagyobb számban és magasabb minőségben kapcsolódjanak be a hazai innovációs tevékenységbe. A GKM az NKTH-val együttműködve dolgozik azon a stratégián, melynek célja az innovációval foglalkozó intézmé-

nyek és a piaci szereplők együttműködésének fokozásán túl a magyar K+F eredmények piaci felhasználásának növelése. A mai, globalizálódott világban mindezt a nemzetközi vérkeringésbe kapcsolódva kell elérnünk.

Versenyképesség és a tudásalapú gazdaság szempontjából Magyarország természeti adottságait, hagyományait és

A Gazdasági és Közlekedési Minisztérium a IX. Országos Neumann Kongresszus bronz fokozatú támogatója

lehetőséget figyelembe véve kiemelhető néhány perspektivikus ágazat: a biotechnológia, logisztika, jármű-, egészségipar és esetleg a nanotechnológia is. Ugyanakkor látnunk kell, hogy a gazdaság fejlődésében kiemelt szerepe van az infokommunikációs technológiának és iparágak. Két ok miatt is érdemes

figyelmet ez az ágazat. Egyrészt a hazai szakemberek tudására és a magyar informatika hagyományaira alapozva maga az ágazat is képes – minden ismert gondja és kihívása mellett is – a dinamikus fejlődésre és akár a világpiacra való megjelenésre is. Másrészt pedig a XXI. század hajnalán nem kétséges, hogy az IKT fejlődése és szolgáltatásai teremtik meg a többi iparág fejlődésének alapját, hiszen nincs sikeres termelés, illetve szolgáltatás informatikai alapok nélkül. Nem elhanyagolható aktuális tényező az államigazgatás és a közszolgáltatások rendszerének sürgető reformja, javítása sem: ez nem képzelhető el a modern infokommunikáció eredményeinek alkalmazása nélkül!

A Gazdasági és Közlekedési Minisztérium kiemelt figyelmet fordít arra, hogy a gazdaság versenyképessége növelésének ez a néhány szempontja hangsúlyosan jelenjen meg a II. Nemzeti Fejlesztési Tervben és a 2007-től meghirdetésre kerülő új Versenyképes Gazdaság Operatív Programban.

Dr. Eszes Gábor
miniszteri biztos

14

unikum, amiért a éves Gábor Dénes Főiskola népszerű

- mert a munka világa és a civil élet bármely területén nélkülözhetetlen informatikát oktatjuk,
- mert naprakész, gyakorlatias, **piacképes** tudást adunk,
- mert nálunk a **tanulás** rugalmasan, akár egyéni tennivalóval illeszthető hallgatóink életébe,
- mert az alapképzésben részt vevő hallgatóknak **csak nálunk nem kell a szakirodalom felkutatásával időt vesztegetni**; az eredményes önálló tanulást segítő tananyag-csomagot minden félévben megkapják,
- mert az országban **egyedül** nálunk jutnak hozzá térítésmentesen az oktatócsomaghoz az államilag finanszírozott képzésben részt vevő hallgatók is,
- mert hallgatóink bármely napszakban, bárhol hozzáférhetők internet kapcsolattal **elérhetik az elektronikus tananyagokat is**, és tanácsot, segítséget kérhetnek tanáraiktól, hallgatótársaiktól,
- mert a szakmai fejlődés eredményeit a **tananyagok naprakészen követik**; a korszerű, önálló tanulásra alkalmas, **minőségi tankönyveinket, e-tananyagokat más felsőoktatási intézmények is keresik, alkalmazzák**,
- mert a vidéki, távoktatás képzési formában tanuló hallgatóink **lakóhelyükhöz közel** is elérhetnek minket **konzultációs központ**hálózatunkon keresztül,
- mert a **képzés** valamilyen **helyszínen, ideális környezetben, kiváló informatikai, oktatási infrastruktúrában folyik**,
- mert kevés más felsőoktatási intézmény büszkélkedhet **saját nyelvvizsga-központtal**; csak a GDF LEXINFO-nál lehet az elsősorban az informatikát tanulók és informatikai területen dolgozók számára **fontos informatikai szaknyelvi vizsgát** szerezni minden szinten, **angol illetve német nyelvből**,
- mert a **térítésmentes állasközvetítő szolgáltatásunkon** keresztül hallgatóink és a végzetek 95%-a a **szakképzettségének, tudásának és igényeinek megfelelő munkát, karrierpozíciót talál**; hallgatóink igénybe vehetik tanácsadó szolgáltatásunkat is: a tanulmányokkal összefüggő jogi, életvezetési és tanulás módszertani segítséget nyújtunk szakértőink,
- mert **összevesszük őket, és személyre szabottan támogatjuk mind a tehetséges mind a fizikai, szociális hátrányokkal küzdő hallgatóink** kibontakozását,
- mert **kompetencia központjainkban (Microsoft Certified Professional, CISCO CCNACNP) a tannendi követelményeken túl speciális elméleti és gyakorlati ismereteket is szerezhetnek hallgatóink**, egyben felkészülhetnek a **hivatalos vizsgákra**,
- mert a **munkáltatók, az öregdiákok véleményét** Főiskolánk rendszeresen kikéri, **elemzi és figyelembe veszi a fejlesztési döntéseknél**; nyitottak vagyunk a gazdasági szereplőkkel való együttműködésre.

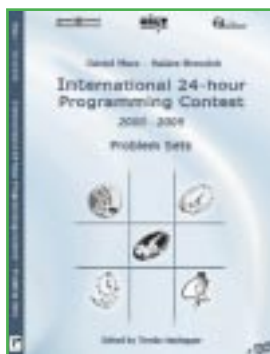
**Gábor Dénes
Főiskola**

Minderről bővebben: <http://www.gdf.hu>

Programozóverseny feladatok mindenkinek

Aprilis végén jelent meg a Panem kiadó gondozásában a BME Nemzetközi 24 órás Programozóversenyek feladataiból készült könyv. A szerzők, Marx Dániel és Benedek Balázs – a verseny alapítói, valamint a BME volt diákjai – nagy hangsúlyt fektettek arra, hogy minden évben új, szórakoztató és izgalmas problémákat tárjanak a résztvevők elé. A rendezvény töretlen népszerűségnek örvend, ami a feladatok változatosságának, ötletességének köszönhető; eddig már több ezer szakember vett részt a megmérettetésen a világ több tucat országából.

Az NJSZT már hosszú ideje a Műegyetemen évenként megrendezésre kerülő verseny szakmai partnere és támogatója.

Az első öt 24 órás verseny összes feladata megtalálható a kiadványban, egy-egy sor teljes kidolgozása akár több emberhónapnyi munkát is igényelhet. Minden feladat részletesen dokumentált, megoldásuk kreativitást és találékonyságot igényel. A kötet programozóversenyekre való felkészülésen túl kiválóan használható oktatási segédletként is, továbbá a számos érdekes számítástudományi probléma ötletet adhat újabbak kitalálásához.

A kiadvány angol nyelvű, és DVD melléklet tartozik hozzá, amelyen a feladatokhoz tartozó elektronikus anyagon és látványos megoldásokon kívül gazdag háttéranyag található a 24 órás verseny történetéről, korábbi eredményeiről.

A könyv *prof. Arató Péter*, a Budapesti Műszaki Egyetem Villamosmérnöki Kar volt dékánja ajánlásával készült. Bővebb információ a www.challenge24.org oldalon található.

Haidegger Tamás

INFORMÁCIÓS TÁRSADALOM – NINCŚ MĀS VĀLASZTĀŚ

**Neves hazai és külföldi szaktekintélyek
az információs társadalomról, annak mindennapjairól
Európában és Magyarországon**

Várja Önt a
IX. Országos Neumann Kongresszus
2006. június 27 – 29 között Győrben, a Széchenyi Egyetemen
On-line jelentkezés:
www.kongresszus.njszt.hu

Arany fokozatú támogató

IBM Magyarországi Kft.

Bronz fokozatú támogatók

Gazdasági és
Közlekedési
Minisztérium

Sun Microsystems Kft.

Gábor Dénes
Főiskola

Média támogatók

IT-BUSINESS

adverticum

**A Neumann János
Számítógép-tudományi Társaság
Hírlevele**

Elnök: Dr. Bakonyi Péter
Felelős szerkesztő: Alföldi István
Szerkesztő: Szedlmayer Bea

NJSZT titkárság

1054 Budapest, Báthori utca 16.
Tel.: (1) 472-2710, (1) 472-2720
fax: (1) 472-2739
e-mail: ecd1@njszt.hu;
honlap: www.njszt.hu
Nyomda: Repográf Kft.

Lapunk havonta 2300 példányban jelenik meg. Egyéni és jogi tagjainkon (cégek, vállala-

tok, intézmények) keresztül a szakma csaknem minden képviselőjéhez eljut, és naprakész információkat nyújt a Társaság, valamint a szakterület aktuális eseményeiről, újdonságairól.

Hírlevelünkben továbbra is közzéteszünk hirdetéseket, felhívásokat.

Ezekkel kapcsolatban kérjük, forduljon titkárságunkhoz.

Következő lapzártá: 2006. június 19.